

176 §

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntalain väliaikaisesta muuttamisesta

HYD/1324/03.00.00/2020

Valmistelija	Simonen Riitta kansliapäällikkö p. 040 847 3626
Esittelijä	Mattila Jyrki kaupunginjohtaja
Valmisteluteksti	Covid 19-epidemia ja sitä seuranneiden laajojen rajoitustoimien vaikutukset kuntatalouteen kuten koko kansantalouteen ovat merkittävät. Epidemia vaikuttaa erityisesti kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvuun ja sekä vero- ja maksutulojen kertymään. Ainakin osalla kunnissa Covid-19-epidemian arvioidaan kerryttävän lisää alijäämää ja kattamisvelvoitteiden toteutuminen tulee vaikeutumaan. Tällä hetkellä on kuitenkin epävarmaa, kuinka pitkä epidemian vaikutus tulee olemaan. Tämän vuoksi epidemian vaikutukset voitaisiin ottaa huomioon niin, että alijäämän kattamisvelvollisuuden määräaikoja muutettaisiin määräaikaisesti koronapandemian vaikutusten lieventämiseksi. Esityksen tavoitteena on huomioida Covid-19 -epidemian vaikutuksia kuntatalouteen sekä parantaa kuntien mahdollisuuksia sopeuttaa talouttaan epidemiasta seuranneiden talousvaikeuksien vuoksi. Tarkoituksena on mahdollistaa kunnille epidemiasta aiheutuvien talouden vaikeuksien edellyttämien toimenpiteiden toteuttaminen kuntalain alijäämän kattamisen määräaika koskevaa sääntelyä pidemmän ajan kuluessa. Valtiovarainministeriö pyytää viimeistään 11.9.2020 mennessä lausuntoa esityksestä kuntalain väliaikaisesta muuttamisesta. Esityksen mukaan kunta voisi hakea valtiovarainministeriöltä alijäämän kattamiskaudelle pidennystä, jos kunta ei Covid 19-epidemiasta aiheutuvista talouden vaikeuksista johtuen voisi kattaa kertynyttä alijäämää voimassa olevan kuntalain mukaisessa neljän vuoden määräajassa. Esityksen mukaan lakiin lisättäisiin uusi 110 a pykälä alijäämän kattamista koskevan määräajan muuttamisesta valtiovarainministeriön päätöksellä kunnan hakemuksesta. Esitetyn muutoksen mukaan kunnan tulisi kattaa taseeseen kertynyt alijäämä enintään kuuden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta alkaen. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely niiden kuntien osalta, joille olisi myönnetty esitetty määräaika, voitaisiin siten käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää enintään kuuden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Muilta osin arviointimenettelyn käynnistämisen edellytykset säilyvät ennallaan. Muutos esitetään tulevan voimaan mahdollisimman pian, jotta kunnat voivat huomioida sen vuoden 2021 talousarvioita ja suunnitelmaa laadittaessa. Laki olisi voimassa 31.12.2025 asti.

Hyvinkään kaupunginhallituksen lausunto

Kuntatalouden kehitys on ollut heikko ja näkymät vaikeat jo useamman vuoden ajan ennen vuonna 2020 alkanutta koronavirusepidemiaa ja sen mukanaan tuomia julkisen talouden haasteita. Huomioiden kuntien talouden voimakas kiristyminen jo ennen Covid-19 -epidemian aiheuttamia vaikeuksia, Hyvinkään kaupunginhallitus pitää hyvänä, että valtiovalan taholta pyritään löytämään kaikki mahdolliset lisäkeinot Covid-19-epidemian aiheuttamien kuntatalouden vaikeuksien ratkaisemiseen ja kuntien talouden tasapainottamiseen.

Hyvinkään kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan alijäämän kattamisvelvoitteen määräajan pidentäminen neljästä kuuteen vuoteen Covid-19 - epidemiasta aiheutuvien menojen lisääntymisen

vuoksi on kuitenkin toimenpiteenä haasteellinen, koska kunnan taloudelliset resurssit selviytyä talouden velvoitteista eivät lisäännä yksinomaan määräaikaan pidentämällä. Esityksen tavoitteena on ollut, että määräajan pidennyksellä kunta voi jaksottaa alijäämän kattamiseksi tarvittavat toimenpiteet pidemmälle ajalle ilman uhkaa käynnistettävästä arviointimenettelystä. Huomioiden kuitenkin kuntien jo ennen epidemian leviämistä vaikeutunut taloustilanne ja talouden haasteelliset tulevaisuuden näkymät, määräajan pidentäminen voi johtaa ainoastaan taloudellisten haasteiden ratkaisujen siirtämiseen tulevaisuuteen sen sijaan, että sillä merkittävästi parannettaisiin ja pyritäisiin ratkaisemaan kuntien tämänhetkistä välitöntä taloustilannetta.

Esitys ei tuo kunnille nopeaa taloudellista helpotusta eikä merkittävää muutosta nykytilanteeseen. Kuten hallituksen esityksestäkin ilmenee, tälläkin hetkellä voimassa olevan kuntalain mukaan kunnan arviointimenettelyn käynnistäminen on valtiovarainministeriön harkinnassa. Koronaviruksen vaikutukset arviointimenettelyn käynnistämiseksi voitaisiin ottaa huomioon ilman esitettyä lainmuutosta. Kunnan tilinpäätöksessä tulisi olla yksilöitynä kaikki vuoden 2020 talouteen vaikuttaneet tekijät siten, että pandemian vaikutukset voidaan erottaa muista talouteen vaikuttavista tekijöistä. Jos kunta täyttäisi laissa säädetyt arviointimenettelyn käynnistämiseen kriteerit yksinomaan ja ainoastaan koronapandemian vuoksi, valtiovarainministeriö voisi olla käynnistämättä arviointimenettelyä.

Hallituksen esityksen mukaan alijäämän kattamista koskevan määräajan pidentäminen olisi tarkoitus kohdentua mahdollisimman tarkasti pandemian talousvaikutuksiin ja niille kunnille, joiden talouden tasapainottaminen voimassa olevan sääntelyn mukaisesti olisi vaikeutunut tästä syystä.

Vaikka jokainen yksittäinen toimenpide onkin Hyvinkään kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan tärkeä kuntien talouden tasapainottamiseksi, on huomattava, että nyt esitetyllä toimenpiteellä on välittömiä vaikutuksia suhteellisen pieneen osaan Suomen kunnista. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan kunta voisi tehdä määräajan muuttamista koskevan hakemuksen aikaisintaan alijäämän kattamisvuoden päättymistä edeltävän vuoden kesäkuussa. Näinollen jos kunnan alijäämän kattamiskausi päättyisi vuonna 2020, hakemus tulisi tehdä vuoden 2020 loppuun mennessä. Hallituksen esityksen nykytilakatsauksen mukaan kuntia, joissa alijäämän kattamisvelvoite päättyisi vuoden 2020 tilinpäätökseen on yhdeksän kappaletta. Vaikka huomioitaisiin se, että laki olisi voimassa määräaikaisena vuoden 2025 loppuun asti, Hyvinkään kaupunginhallitus kiinnittää huomioita siihen, että onnistuessaankin tavoitteessaan lakimuutoksella tuodaan välitöntä helpotusta vain hyvin pieneen osaan kuntataloutta.

Yhteenveto

Hyvinkään kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginhallitus pitää hyvänä kaikkia toimenpiteitä, joilla pyritään helpottamaan Covid-19-epidemian kuntataloudelle aiheuttamia haasteita ja kannattaa näin ollen lain hyväksymistä. Hyvinkään kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan ehdotettu muutos ei kuitenkaan toteutuessaankaan tuo kunnille lisää taloudellisia resursseja kuntatalouden ongelmien ratkaisuun vaan pahimmillaan voi johtaa ongelmien pahenemiseen siirtämällä taloudellisten haasteiden ratkaisua tulevaisuuteen. Välittömiltä vaikutuksiltaan esitetty muutos koskisi vain hyvin pientä osaa kuntakenttää. Muilta osin Covid-19-epidemiasta aiheutuvat talousvaikutukset kunnille tulee ratkaista muilla keinoin. Hyvinkään kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan valtion antama taloudellinen tuki kunnille koronaepidemiasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi olisi huomattavasti tärkeämpää kuin lain määräaikaisten pidentäminen.

Esitys

Kaupunginhallitus päättää antaa valtiovarainministeriölle edellä esitetyn lausunnon. Kaupunginjohtaja oikeutetaan tekemään lausuntoon teknisiä korjauksia.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liitteet

Lausuntopyyntö

Täytäntöönpano

Toimenpiteitä varten

Kaupunginkanslia (lausunto lausuntopalveluun)

Tiedoksi

Valtiovarainministeriö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki § 136)

Lähtettäjä: noreply@lausuntopalvelu.fi 17.8.2020 14:49:07
Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntalain väliaikaisesta muuttamisesta

Vastaanottaja:
Kirjaamo@HYVINKAA.FI

Arvoisa vastaanottaja,

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne aiheesta:
Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntalain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön oheisen linkin kautta.

Linkki suomenkieliseen versioon:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=8bc57f53-d54c-4af9-84d1-4ad925db0cf9&respondentId=f206f917-114d-450c-89dd-dc9a8ee64e6c>

Länk till svensk version:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/SV/Proposal/Participation?proposalId=8bc57f53-d54c-4af9-84d1-4ad925db0cf9&respondentId=f206f917-114d-450c-89dd-dc9a8ee64e6c&proposalLanguage=9ff64fe9-04da-4471-9f0c-3f2016e71b4f>

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Voit pyytää tukea palvelun käyttöön osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

HUOM! Tämän viestin liitteenä saamanne linkki on organisaatio-/henkilökohtainen, joten ettehan jaa sitä edelleen. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Tämä on lausuntopalvelu.fi:n lähettämä automaattiviesti.
Lausuntopalvelu.fi on oikeusministeriön ylläpitämä verkkopalvelu.

Bästa mottagare,

Valtiovarainministeriö ber om ert utlåtande om:
Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntalain väliaikaisesta muuttamisesta

Vänligen lämna utlåtandet genom att svara på begäran om utlåtande i tjänsten utlåtande.fi. Utlåtandet kan lämnas via länken nedan.

Linkki suomenkieliseen versioon:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=8bc57f53-d54c-4af9-84d1-4ad925db0cf9&respondentId=f206f917-114d-450c-89dd-dc9a8ee64e6c>

Länk till svensk version:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/SV/Proposal/Participation?proposalId=8bc57f53-d54c-4af9-84d1-4ad925db0cf9&respondentId=f206f917-114d-450c-89dd-dc9a8ee64e6c&proposalLanguage=9ff64fe9-04da-4471-9f0c-3f2016e71b4f>

För att lämna in ett utlåtande ska man registrera sig och logga in i tjänsten utlåtande.fi. Närmare anvisningar om hur tjänsten kan användas finns på utlåtande.fi > Anvisningar >

Bruksanvisning. Du kan be om hjälp för att använda tjänsten på adressen lausuntopalvelu.om@om.fi.

OBS! Skicka inte vidare länken som är bifogad till detta meddelande, eftersom länken är person- eller organisationsspecifik. Alla utlåtanden som lämnas in är offentliga och publiceras i tjänsten [utlaatande.fi](https://www.utlaatande.fi).

Detta är ett automatiskt meddelande från tjänsten [utlaatande.fi](https://www.utlaatande.fi).
[Utlåtande.fi](https://www.utlaatande.fi) upprätthålls av justitieministeriet.

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta.

Peruste:

X	Kuntalaki 136 § (Päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa)
	Hallintolainkäyttölaki § 5 (Hallinnon sisäinen määräys, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista)
	Muu laki (laki, lainkohta):